

Torben Kuld Hansen
Lars Lindencrone Petersen

Insolvens- procesret

5. udgave

III KARNOV
GROUP

Torben Kuld Hansen og Lars Lindencrone Petersen
Insolvensprocesret
5. udgave, 1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2023

ISBN 978-87-619-4410-8

Omslag: Torben Lundsted
Sats: Integra, Indien
Tryk: Drukarnia WDS Sandomierz, Polen

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node. Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord til 5. udgave	5
<i>Kapitel 1</i>	
Insolvensproceslovgivningen	21
1. Oversigt	21
2. De egentligt insolvensprocessuelle regler	22
3. Konkurslovens regulering af spørgsmål, der også opstår for øvrige domstole	26
4. Koblingen mellem retsplejelovens regler om borgerlige sager og skifterettens behandling af tvister	27
5. Retsafgiftsloven	28
<i>Kapitel 2</i>	
Rekonstruktion	29
1. Indledning	29
2. Begæringen om rekonstruktionsbehandling	30
2.1. Modtagelse og fristdag	30
2.2. Insolvenskrav	32
2.3. Krav til begæringen og oplysninger om eksterne aktører. . .	33
2.4. Sikkerhedsstillelse	34
2.5. Retsafgift.	35
2.6. Karensperiode.	36
3. Indledningen af rekonstruktionsbehandling	36
3.1. Begæring fra skyldneren	36
3.2. Begæring fra en kreditor	39
3.2.1. Med samtykke	39
3.2.2. Uden samtykke	39
3.3. Sikkerhedsstillelse	43
3.4. Udsættelse efter § 24, stk. 1	45
3.5. Indberetning til Advokatrådet	48
4. Efter indledningen af rekonstruktionsbehandling	48
4.1. Pligter efter indledningen	48
4.2. Virksomhedsoverdragelse – »fast track-procedure«. . . .	51

5. Møde med kreditorerne om rekonstruktionsplanen (planmødet)	53
6. 3-månedersredegørelsen	58
7. Møder i mellemprioriteten	59
7.1. Væsentlige ændringer i planen	59
7.2. Afsættelse af rekonstruktør/tillidsmand	59
7.3. Afsættelse af ledelsen	61
7.4. Fare for misbrug	62
7.5. Fastsættelse af værdien af pantsatte aktiver	63
7.6. Rekonstruktionsbehandlingens ophør	65
8. Før mødet til afstemning om rekonstruktionsforslaget	67
9. Mødet til afstemning om rekonstruktionsforslaget	69
9.1. Fristen	69
9.2. Forslagets indhold	72
9.2.1. Generelt	72
9.2.2. Krav, der ikke er omfattet af en tvangsakkord	73
9.2.3. Krav, der kan være omfattet af en tvangsakkord	74
9.2.4. Krav, der bortfalder i en tvangsakkord	75
9.2.5. Nærmere om selskabskapitalen	76
9.2.6. Virksomhedsoverdragelse	77
9.2.7. Andre tiltag	77
9.3. Mødepligt og afstemning	77
9.3.1. Generelt	77
9.3.2. Afstemning efter beløb	79
9.3.3. Afstemning i klasser	82
9.4. Stadfæstelse	83
9.4.1. Nægtelse af stadfæstelse – sagsbehandlingsfejl, lovstridigt indhold mv.	83
9.4.2. Nægtelse af stadfæstelse – sammenhæng med gældssanering og konkurs	84
9.4.2.1. Forholdet mellem rekonstruktion og gældssanering	85
9.4.2.2. Forholdet mellem rekonstruktion og konkurs	87
10. Rekonstruktionsbehandlingens ophør	88
10.1. De enkelte ophørsgrunde	88
10.2. Retsvirkningerne af et ophør	90
11. Ophævelse af rekonstruktionen	93
11.1. Betingelser	93
11.2. Fremgangsmåde	94
11.3. Virkninger	95

Kapitel 3

Forebyggende rekonstruktion	97
1. Indledning	97
2. Krav til begæringen om forebyggende rekonstruktions- behandling	98
2.1. Formelle krav til begæringen	98
2.1.1. Oplysninger og bilag	98
2.1.2. Modtagelse i den kompetente skifteret – fristdag?	100
2.1.3. Anmodningen skal hidrøre fra en skyldner, der »udover erhvervsvirksomhed«	101
2.1.4. Sikkerhedsstilling	102
2.1.5. Karensperiode	103
2.1.6. Konkursblokade	104
2.2. Materielle krav til begæringen	104
2.3. Skifterettens indledende beslutning	106
2.3.1. Uden møde med skyldneren – beskikkelse af rekonstruktør	106
2.3.2. Møde med skyldneren	107
2.3.3. Annoncering	109
2.3.4. Tilbagekaldelse	110
2.4. Fyldestgørelsesforbud	110
2.4.1. Generelt	110
2.4.2. Opfølgning på et fyldestgørelsesforbud	112
2.4.3. Møde med fordringshaverne (4-ugersmøde)	113
2.4.4. Opfølgende redegørelser	114
2.4.5. Fratræden/afsættelse af rekonstruktør	115
2.5. Rekonstruktionsforslag	115
2.6. Ophør af den forebyggende rekonstruktionsbehandling ..	119
2.7. Vederlag til rekonstruktør og tillidsmand	121
2.8. Offentliggørelse ved behandlingens ophør	121

Kapitel 4

Konkursbegæringen	123
1. Modtagelsen	123
1.1. Fristdagen	123
1.2. Formkrav til begæringen	125
1.2.1. Fællesbetingelser	125
1.2.2. Særlige krav til kreditors begæring	127
1.2.3. Særlige krav til skyldnerens begæring (egen begæring)	129

1.2.3.1.	Særligt om underskrift og tiltrædelse . . .	129
1.2.3.2.	Særlige bilag fra skyldneren	132
1.3.	Kompetence	132
1.3.1.	Saglig kompetence	132
1.3.2.	Værneting	132
1.3.2.1.	Generelt	132
1.3.2.2.	Erhvervsværneting	133
1.3.2.3.	Bopæl eller opholdssted	135
1.3.2.4.	Undtagelsesværneting	136
1.3.2.5.	Henvi sning til rette værneting	137
1.3.3.	International kompetence	137
1.3.3.1.	Den personlige skyldner	137
1.3.3.2.	Juridiske personer	141
1.3.3.3.	Aftalt værneting	143
1.3.3.4.	Afvisning ved dom	143
1.3.3.5.	Udenlandske afgørelser	143
1.4.	Retsafgift	143
1.5.	Inkassoloven	145
1.6.	Indberetning til Advokatrådet	146
2.	Forkyndelse eller underretning	146
2.1.	Formen og retsvirkninger	146
2.2.	Nærmere om forkyndelsesmåden	148
2.2.1.	Personlig skyldner	149
2.2.2.	Juridisk person	150
2.2.3.	Forkyndelse i udlandet	151
2.2.4.	Forkyndelse i Statstidende	152
2.2.5.	Fratrædt direktør	154
2.2.6.	Forkyndelse over for advokat	155
2.2.7.	Flere begæringer	155
2.2.8.	Udgifter til forkyndelse	155
3.	Offentlighed om konkursbegæringer	156
4.	Flere begæringer	160
5.	Begæringen tilbagekaldes	161
5.1.	Generelt	161
5.2.	»Skræmmebegæringer«	162
6.	Første møde i skifteretten	164
7.	Advokatbeskikkelse	168
8.	Udsættelse	171
8.1.	Udsættelse efter retsplejeloven	171
8.2.	Udsættelse efter konkursloven	171
8.2.1.	Generelt	171

8.2.2.	Udsættelse på grundlag af lovligt forfald	172
8.2.2.1.	Sygdom	172
8.2.2.2.	Andre grunde	176
8.2.3.	Udsættelse på grund af særlige omstændigheder . . .	178
8.2.4.	Udsættelse på rekonstruktionsbehandling	180
9.	Rådighedsfratagelse	182

Kapitel 5

Konkursdekretet	187
1. Tvist om konkursbetingelserne	187
1.1. Processuel skadevirkning og påstandens formulering . . .	187
1.2. Forskellige typer indsigelser	190
1.2.1. Hvem hæfter som skyldner	190
1.2.2. Fordringen bestrides	192
1.2.2.1. Krav til fordringens klarhed	192
1.2.2.2. Indsigelse mod selve fordringens grundlag	195
1.2.2.3. Skyldneren gør modkrav gældende	208
1.2.3. Fordringen uforfalden/afdragsordning	215
1.2.4. Indsigelser vedr. solvens	217
1.2.4.1. Illikviditet	217
1.2.4.2. Betalingsudygtigheden forbigående	218
1.2.4.3. Bevisbyrden for insolvens	219
1.2.5. Individuel, væsentlig interesse	222
1.2.5.1. Fordringshaverbegæringer	222
1.2.5.2. Egenbegæringer	227
1.3. Bevisførelsens omfang	228
1.4. Kære af skifterettens afgørelser under behandlingen af konkursbegæringer	230
1.5. Konkursdekretet – form og indhold	231
2. Konkurshindringer (udelukkelsesgrunde)	232
3. Salær og sagsomkostninger	235
3.1. Rekvirent- og mødesalær	235
3.2. Sagsomkostninger	236
4. Kære	239

Kapitel 6

Hæftelse, sikkerhedsstillelse og ansvar	243
1. Hæftelse og sikkerhedsstillelse for konkursomkostningerne . . .	243
1.1. Rekvirentens sikkerhedsstillelse	243
1.2. Virksomhedspanthaveres hæftelse og sikkerhedsstillelse . . .	252

2. Erstatning og godtgørelse for tort	254
3. Sikkerhedsstillelse for erstatningskrav og godtgørelse	258

Kapitel 7

Etablering, valg og afsættelse af bostyre	261
1. Bostyre	261
1.1. Etablering af bostyre	261
1.1.1. Generelle krav til bostyret	261
1.1.2. Hvem bør udpeges som kurator?	264
1.1.2.1. Kreditors advokat?	264
1.1.2.2. En advokat fra en kuratorforening/ medhjælperliste	265
1.1.2.3. Skyldnerens advokat	267
1.1.3. Andre forhold omkring bostyret	268
1.2. Habilitet	269
1.2.1. Almindelige betingelser	269
1.2.2. Nærtstående	272
1.2.3. Afhængig af skyldner	272
1.2.4. Interesse i sagens udfald	274
1.2.5. Andre grunde	275
1.2.6. Regler uden for § 238	276
1.2.7. »Smitte«	278
2. Valg og afsættelse af bostyre	280
2.1. Generelt	280
2.2. Valg af kurator	281
2.2.1. Indkaldelsen	281
2.2.2. Mødet	282
2.2.2.1. Afstemningsregler	282
2.2.2.2. Skifterettens forkastelse af valget	290
2.2.2.3. Flere kuratorer	292
2.3. Afsættelse af kurator	294
2.4. Kurator fratræder	296
2.5. Kære af skifterettens afgørelser om udpegning eller afsættelse mv. af kurator	296
2.6. Valg af kreditorudvalg	297
2.6.1. Indkaldelsen	297
2.6.2. Mødet	298
2.7. Afsættelse af kreditorudvalg	300

Kapitel 8

Andre dispositioner på dekretmødet	301
1. Registrering af aktiver	301
2. Postspærring	302
3. Inddragelse af pas og andre indskrænkninger i skyldnerens bevægelsesfrihed	305
4. Kautions- og ansvarsforsikring	308
5. Offentliggørelse og underretning til registre	311
5.1. Dekretannonce	311
5.2. Andre meddelelser	313
5.3. Offentlighed i konkursboer	314
5.3.1. Regler om aktindsigt	314
5.3.2. Ret til aktindsigt	315
5.3.2.1. Generelt	315
5.3.2.2. Parter	315
5.3.2.3. Andre personer, herunder pressen	316
5.3.2.4. Særligt om aktindsigt i sager om konkurskarantæne	318
5.3.3. Meroffentlighed	319
5.3.4. Den praktiske fremgangsmåde	320

Kapitel 9

Afhøringer mv. i skifteretten	323
1. Part- eller vidnestatus	323
2. Skyldnerens pligt til at udtale sig	325
3. Vidners pligt til at udtale sig	328
4. Den praktiske fremgangsmåde	330
5. Vidnegodtgørelse	333
6. Ind- og udsættelsesforretninger	333
6.1. Konkurslovens § 112 – baggrund	333
6.2. Skifterettens saglige kompetence i forhold til fogedretten	335
6.2.1. Generelt	335
6.2.2. Begrænsninger i forhold til personkredsen	335
6.2.3. Begrænsning i forhold til genstanden	336
6.2.4. I skyldnerens besiddelse	337
6.2.5. Tilhøre konkursboet	338
6.3. Skifterettens stedlige kompetence	339
6.4. Den praktiske fremgangsmåde	340
6.4.1. Indkaldelsen	340

6.4.2. Retsafgift	341
6.4.3. Den udkørende forretning	341
7. Edition rettet mod tredjemand	342

Kapitel 10

Fordringsprøvelse, retssager og andre tvister	345
1. Fordringsprøvelse	345
1.1. Forudgående afhøringer i skifteretten, søgsmålsret og prøvelse hos kurator	345
1.2. Fristen	351
1.3. Fremgangsmåden	353
1.3.1. Stævning	353
1.3.2. Retsafgift	356
1.3.3. Ændringer i sagsgenstanden mv. (ændring i påstanden)	356
1.3.4. Krav om dækning i boet	357
1.3.5. Kumulation	358
1.3.6. Modkrav	360
1.3.7. Afgørelsesformen	360
1.3.8. Sagsomkostninger	361
1.3.9. Småsagsprocessen	363
1.4. Prækclusion	364
2. Retssager	366
3. Andre skifteretlige tvister	370

Kapitel 11

Skifterettens tilsyn med boets behandling	371
1. Indledning	371
2. Første redegørelse til skifteretten og kreditorerne	372
3. Anden redegørelse til skifteretten og kreditorerne	374
4. Tredje og efterfølgende indberetninger til skifteretten og kreditorerne	379
5. Bekendtgørelsen om tilsyn med konkursboer	382
5.1. Generelt	382
5.2. Bogføring hos kurator	384
5.3. Bogføring i pengeinstitutter	385
5.4. Ekstern bogføring	387
5.5. Den praktiske fremgangsmåde	387
5.5.1. Generelt	387
5.5.2. Nærmere om fremgangsmåden i Sø- og Handelsretten	389

6. Klager over kurator	392
6.1. Generelt	392
6.2. Klager over bobehandlingen	392
6.3. Adfærdsklager	396
6.4. Sagsomkostninger	397
7. Acontoverdragelse	397
7.1. Generelt	397
7.2. Særlige tilfældegrupper	398
7.2.1. Almindeligt boarbejde	398
7.2.2. Salg af fast ejendom	399
7.2.2.1. Generelt	399
7.2.2.2. Salg på tvangsauktion	401
7.2.2.3. Salg i fri handel	401
7.2.2.4. Pantveradministration	403
7.2.3. Førelse af retssag	406
7.2.4. Rekonstruktørvederlag	407
7.2.5. Vederlag til likvidator	408

Kapitel 12

Boets slutning og genoptagelse	409
1. Afslutningsmåder	409
2. Skifterettens gennemgang af regnskab	416
3. Vederlag	418
3.1. Vederlag til kurator	418
3.1.1. Tidsforbruget	418
3.1.2. Parametrene i § 239	421
3.1.2.1. Indledning	421
3.1.2.2. Arbejdets omfang	423
3.1.2.3. Boets beskaffenhed	425
3.1.2.4. Det med arbejdet forbundne ansvar	425
3.1.2.5. Det under de givne omstændigheder opnåede resultat	425
3.1.2.6. Eksempler på udmåling i forhold til særlige konkrete salgsopgaver	426
3.1.3. Særligt om § 143-boer	427
3.1.4. Andre omkostninger til kurator	429
3.2. Vederlag til andre	430
4. Underretning om boets slutning	431
5. Det afsluttende møde	432
6. Efterfølgende underretning til særlige myndigheder	435
7. Anke og udlodning hos kurator	435

8. Afsluttende dispositioner i skifteretten	439
9. Genoptagelse	440
9.1. Genoptagelsesgrunde og sikkerhed	440
9.2. Hovedreglen om genoptagelse	442
9.3. Konkursboet sluttet efter § 143.	445
9.4. »Genoptagelse«, når et afsat dividendebeløb ikke kan udbetales	447

Kapitel 13

Konkurskarantæne	449
1. Lovgrundlaget og forholdet til strafferetten og rettigheds- frakendelse	449
2. Betingelser og retsvirkninger	451
2.1. Personkredsen	452
2.1.1. »deltaget i ledelsen af skyldnerens virksomhed«	452
2.1.2. »Stråmand« og »afviklingsdirektør«	454
2.1.3. »De facto-leder« (bagmand)	457
2.2. Fristen	459
2.2.1. »i ledelsen senere end et år før fristdagen« (den relevante periode)	459
2.2.2. Tidspunktet/-rummet for den kritisable adfærd	460
2.2.3. Adfærd under konkursbehandlingen/konkurs- karantænesagen	462
2.3. Adfærden – »groft uforsvarlig forretningsførelse«	463
2.3.1. Generelt	463
2.3.2. Adfærdens tidsmæssige udstrækning	468
2.3.3. Tabets størrelse	469
2.3.3.1. Generelt	469
2.3.3.2. Fastlæggelse af tabet	470
2.3.3.3. Bagatel-/undergrænse	472
2.3.3.4. Efterfølgende omstændigheder	475
2.3.4. Nærmere om regnskabsmæssige pligter	475
2.3.5. Skat og moms	481
2.3.5.1. Indberetning/afregning	481
2.3.5.2. Fastlæggelse af kravets størrelse	485
2.3.6. Nærmere om en række selskabsretlige pligter	486
2.3.6.1. Generelt	486
2.3.6.2. Sammenblanding af økonomier – ulovlige lån	486
2.3.6.3. Forsvarligt kapitalberedskab	488
2.3.7. Ansvarspådragende adfærd/håbløshedspunktet	489

2.3.8.	Nærmere om aktiver og passiver	494
2.3.8.1.	Salg af aktiver til underpris og bortskaffelse af aktiver/midler	494
2.3.8.2.	Stiftelse af kredit	496
2.3.9.	Nærmere om afvikling af selskabet	496
2.4.	Faktorer der kan udelukke karantæne	497
2.4.1.	Ydre omstændigheder og interne forhold	497
2.4.2.	Forretningsmæssig udygtighed – iværksættere	497
2.4.3.	Rimelighed	498
2.5.	Flere selskaber – koncern	501
2.6.	Karantæneperiodens længde og beregning	506
2.6.1.	Generelt	506
2.6.2.	Karantæneperioden – tre, to eller et år	507
2.6.3.	Maksimumperiode på 10 år	512
2.7.	Retsvirkninger af en konkurskarantæne	514
3.	Behandling af sager om konkurskarantæne	515
3.1.	Kompetencefordeling	515
3.2.	Frister for kurators indberetning til skifteretten	519
3.3.	Skifterettens indledende behandling	520
3.4.	Behandling af retssager om konkurskarantæne	521
3.4.1.	Kurators første processkrift	521
3.4.1.1.	Krav til indholdet	521
3.4.1.2.	Særligt om sambehandling af flere sager	524
3.4.1.3.	Forkyndelse	525
3.4.1.4.	Sager, hvor kurators hverv er ophørt	526
3.4.1.5.	Sager, hvor den, der begæres pålagt konkurskarantæne, er advokat mv.	527
3.4.2.	Svarskrift	527
3.4.2.1.	Svarskrift/anmodning om mundtlig forhandling indleveres rettidigt	527
3.4.2.2.	Svarskrift/anmodning om mundtlig forhandling indleveres ikke/ikke rettidigt	529
3.4.3.	Advokatbeskikkelse	530
3.4.4.	Tolkebistand	531
3.4.5.	Mundtlig eller skriftlig behandling	532
3.4.6.	Udsættelse af sagen	533
3.4.7.	Den mundtlige forhandling	534
3.4.7.1.	Udeblivelse	534
3.4.7.2.	Parterne er mødt	535

3.4.7.3. Afhøring af vidner	536
3.4.7.4. Offentlighed	537
3.4.8. Sambehandling og subjektiv kumulation.	538
3.5. Afgørelsen	539
3.6. Salær/vederlag til beskikket advokat/kurator og sagsomkostninger	540
3.7. Kære og opsættende virkning samt genoptagelse af sagen og ophævelse af kendelse	545
4. Gentagelse	547
4.1. Generelt.	547
4.2. Yderligere indskrænkninger i erhvervsfriheden	547
4.3. Hæftelse ved overtrædelse af karantæner reglerne	550
4.3.1. Betingelser for hæftelse.	550
4.3.2. Retssager om hæftelse	551
5. Registrering og aktindsigt	552
6. Ikrafttræden og lovovervågning	554

Kapitel 14

Tvangsopløsning af selskaber	557
1. Indledning og lovgrundlaget	557
2. Frivillig opløsning (likvidation) contra tvangsmæssig opløsning	558
3. Hvilke juridiske personer kan tvangsopløses?	560
4. Tvangsopløsningsgrundlaget.	561
4.1. Generelt.	561
4.2. De enkelte tvangsopløsningsgrunde.	563
5. Særlige opløsningsformer	567
5.1. Betalingserklæringer	567
5.2. Fusion	569
6. Den indledende behandling i skifteretten	571
6.1. Fristdag	571
6.2. Kompetence	571
6.2.1. Saglig kompetence, herunder indsigelser mod tvangsopløsningsgrundlaget.	571
6.2.2. Stedlig kompetence.	573
6.3. Opløsningsanmodningen og retsafgift	574
6.4. Indkaldelse	574
7. Mellemp perioden.	578
8. Skifterettens indledende behandling.	581
8.1. Behandlingsformer	581
8.2. Udeblivelse	582

8.3. Afhøring i skifteretten	584
8.3.1. Afhøringen af ledelsen	584
8.3.2. Subsidiære afhøringer	587
8.4. Skifterettens indledende afgørelse	587
8.5. Udsættelse af skifterettens behandling af sagen	590
8.6. Genoptagelse af virksomheden	596
8.7. Fordringer der anmeldes til skifteretten i mellem- perioden	598
8.8. Kære	599
9. Likvidator	599
9.1. Udnævnelse af likvidator og betingelserne herfor	599
9.2. Likvidators beføjelser	601
9.2.1. Generelt	601
9.2.2. Postspærring	603
9.2.3. Revisor	603
9.2.4. Genoptagelse og rekonstruktion	604
9.2.5. Konkurs	606
9.2.6. Afhøringer hos likvidator	607
9.2.7. Proklama	607
9.2.8. Fordringsprøvelse	611
9.2.9. Andre tvister	613
9.2.10. Godkendelse af regnskaber og udlodning	614
10. Tilsyn med likvidator og afsættelse	616
11. Likvidators vederlag	616
12. Genoptagelse af et tvangsopløst/likvideret selskab	618
13. Overgang fra konkurs til fortsat solvent likvidation (konkurslovens § 144)	621
Bogfortegnelse	625
Alfabetisk domsregister	627
Afgørelsesregister	631
Stikordsregister	645